

**POLSKIE TOWARZYSTWO
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE**

Komisja Krajoznawcza Zarządu Głównego

**Biuletyn Nr 3
Podkomisji
Kolekcjonerstwa Krajoznawczego**

2013 r.

KRAJOZNAWCZE ODZNAKI KOLEKCJONERSKIE

OD 1988 R.

ODZNAKA POPULARNA CHOMIK

PLAKIETKA
ZBIORÓW KRAJOZNAWCZYCH

EXLIBRIS
KRAJOZNAWCY BIBLIOFILA

KOLEKCJONER KRAJOZNAWCA
STOPIEŃ SREBRNY

KOLEKCJONER KRAJOZNAWCA
STOPIEŃ ŻŁOTY

REGULAMIN KRAJOZNAWCZYCH ODZNAK KOLEKCJONERSKICH PTTK

Rozdział I POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Doceniając znaczenie ruchu kolekcjonerstwa krajoznawczego ustanawia się następujące Krajoznawcze Odznaki Kolekcjonerskie PTTK:
 - a. „Chomik”,
 - b. „Plakietka Zbiorów Krajoznawczych”,
 - c. „Ekslibris Krajoznawcy Bibliofila”,
 - d. „Kolekcjoner Krajoznawca” - stopień srebrny
 - e. „Kolekcjoner Krajoznawca” - stopień złoty
2. Odznaki kolekcjonerskie zdobywa się za opracowanie i eksponowanie kolekcji krajoznawczych.
3. Za kolekcję krajoznawczą uważa się, opracowany przez kolekcjonera zbiór przedmiotów, który ma na celu zobrazowanie konkretnej myśli, zagadnienia lub problemu wchodzącego w zakres krajoznawstwa.
4. Kolekcję krajoznawczą ocenia się przede wszystkim za walory estetyczne. Wartości naukowe i artystyczne podnoszą tylko walory kolekcji i nie są obowiązkowe. Wartości materialne kolekcji nie mają znaczenia przy jego ocenie.
5. Kolekcja powinna prezentować problematykę krajoznawczą w wyrazie historycznym, geograficznym, przyrodniczym i kulturowym odnoszącą się do Polski i Polaków.
6. Kolekcje krajoznawcze dzielą się na 2 klasy:

Klasa 1 – kolekcje powszechne, obejmują zbiory przedmiotów wytwarzanych przez naturę (np. minerały, okazy przyrodnicze) lub przez człowieka (np. pocztówki, znaczki rajdowe, znaczki pocztowe, kubki, breloczki, ekslibrisy, przewodniki, foldery, itp.)

Klasa 2 – kolekcje autorskie, obejmują zbiory składające się z przedmiotów wykonanych wyłącznie przez prezentującego kolekcjonera (np. rysunki, fotografie, artykuły prasowe, foldery, przewodniki, książki).
7. Kolekcje powszechne dzieli się na 8 grup:
 - a – kolekcja prosta, czyli zbiór składający się z przedmiotów jednego rodzaju;
 - b – kolekcja złożona, czyli zbiór składający się z przedmiotów różnego rodzaju związanych tematycznie z tytułem kolekcji;

- c – kolekcja otwarta, czyli zbiór mający oznaczony początek, ale bez granicy końcowej;
- d – kolekcja zamknięta, czyli zbiór odznaczający się ściśle określonymi granicami czasowymi lub rzeczowymi;
- e – kolekcja regionalna, czyli zbiór poświęcony jednemu regionowi lub makroregionowi Polski, województwu, powiatowi, gminie, miastu, danej okolicy, wsi lub pojedynczemu obiektowi;
- f – kolekcja problemowa, czyli zbiór służący przedstawieniu określonego działu krajoznawstwa polskiego lub wybranego zagadnienia krajoznawczego;
- g – kolekcja z motywem, czyli zbiór obejmujący przedmioty stanowiące lub zawierające wybrany przez kolekcjonera motyw;
- h – kolekcja okolicznościowa, czyli zbiór składający się z przedmiotów wiążących się z określonymi rocznicami wydarzeń historycznych, doroczną imprezą turystyczno-krajoznawczą, itp.

Rozdział II

KRAJOZNAWCZE ODZNAKI KOLEKCJONERSKIE PTTK

1. **Krajoznawcza Odznaka Kolekcjonerska „CHOMIK”** zwana dalej Odznaką „Chomik”
 - 1.1. Odznaka „Chomik” kierowana jest głównie do najmłodszych adeptów kolekcjonerstwa, przyznaje się ją dzieciom i młodzieży do 14 lat.
 - 1.2. Odznaka „Chomik” przyznawana jest za kolekcję krajoznawczą wystawioną na dowolnej imprezie turystycznej, po przedłożeniu potwierdzenia od organizatora.
2. **Krajoznawcza Odznaka Kolekcjonerska „PLAKIETKA ZBIORÓW KRAJOZNAWCZYCH”** zwana dalej „Plakietką Zbiorów Krajoznawczych”
 - 2.1. „Plakietkę Zbiorów Krajoznawczych” przyznaje się kolekcjonerowi, którego kolekcja spełnia wymagania zawarte w punktach 2. do 5. rozdz. I i została wystawiona na dowolnej imprezie krajoznawczej i nagrodzona lub wyróżniona przez organizatora imprezy.
 - 2.2. Odznakę można zdobywać wielokrotnie za kolekcje różniące się od siebie problematyką.
 - 2.3. Kolekcjoner za wyróżnioną kolejną kolekcję otrzymuje stosowny dyplom.
3. **Krajoznawcza Odznaka Kolekcjonerska „EKSLIBRIS KRAJOZNAWCY BIBLIOFILA”** zwana dalej „Ekslibris Krajoznawcy Bibliofila”

- 3.1. „Ekslibris Krajoznawcy Bibliofila” przyznaje się równolegle z „Plakietką Zbiorów Krajoznawczych” za zbiory publikacji krajoznawczych wystawionych na dowolnej imprezie krajoznawczej i nagrodzonych lub wyróżnionych przez organizatora wystawy.
- 3.2. Odznakę można zdobywać wielokrotnie za kolekcje różniące się od siebie problematyką.
- 3.3. Kolekcjoner za wyróżnioną kolejną kolekcję otrzymuje stosowny dyplom.
4. **Krajoznawcza Odznaka Kolekcjonerska „KOLEKCJONER KRAJOZNAWCA”**
- 4.1. Stopień srebrny Odznaki „Kolekcjoner Krajoznawca” przyznaje się kolekcjonerowi za kolekcję wyróżnioną poprzednio „Plakietką Zbiorów Krajoznawczych” lub „Ekslibrisem Krajoznawcy Bibliofila”, jeśli po ich otrzymaniu była jeszcze wystawiana co najmniej czterokrotnie na regionalnych imprezach krajoznawczych lub dwukrotnie na centralnych imprezach krajoznawczych.
- 4.2. Warunkiem przyznania stopnia srebrnego odznaki „Kolekcjoner Krajoznawca” jest uzyskanie przez kolekcję, na każdej z wystaw, co najmniej 12 punktów podczas oceny sędziowskiej dokonanej według zasad określonych w regulaminie lub za pięciokrotne zdobycie „Plakietki Zbiorów Krajoznawczych” albo „Ekslibrisu Krajoznawcy Bibliofila”.
- 4.3. Stopień złoty Odznaki „Kolekcjoner Krajoznawca” przyznaje się kolekcjonerowi za kolekcję wyróżnioną poprzednio odznaką w stopniu srebrnym, jeśli po jej otrzymaniu była jeszcze wystawiana co najmniej sześciokrotnie na regionalnych imprezach krajoznawczych lub trzykrotnie na centralnych imprezach krajoznawczych.
- 4.4. Warunkiem przyznania stopnia złotego odznaki „Kolekcjoner Krajoznawca” jest uzyskanie przez kolekcję, na każdej z wystaw, co najmniej 14 punktów podczas oceny dokonanej według zasad określonych w regulaminie.

Rozdział III

ZASADY OCENY ZBIORÓW KRAJOZNAWCZYCH

1. USTALENIA WSTĘPNE

- 1.1. Kolekcje krajoznawcze, których posiadacze ubiegają się o przyznanie:
 - a) Odznaki: „Plakietka Zbiorów Krajoznawczych”, „Ekslibris Krajoznawcy Bibliofila” ocenia 3-osobowy zespół powołany przez organizatora imprezy turystycznej. W skład zespołu oceniającego wchodzi instruktor krajoznawstwa.

- b) Odznaki: „Kolekcjoner Krajoznawca” w stopniu srebrnym i złotym ocenia 3-osobowy zespół powołany przez organizatora imprezy turystycznej. W skład zespołu oceniającego wchodzi instruktor krajoznawstwa i juror zbiorów krajoznawczych, powołany zgodnie z zasadami przyznawania uprawnień jurora zbiorów krajoznawczych lub osoba upoważniona przez Podkomisję Kolekcjonerstwa Krajoznawczego Komisji Krajoznawczej ZG PTTK.
- 1.2. Organizator imprezy turystycznej ma prawo przeprowadzenia eliminacji zgłoszonych kolekcji z uwagi na zgłoszenie zbyt dużej ilości kolekcji w stosunku do możliwości ekspozycyjnych organizatora lub stwierdzenie zbyt dużej różnicy poziomu zgłoszonych kolekcji.
2. WYMOGI KLASYFIKACYJNE ZBIORU I ZASADY OCENY KOLEKCJI
- 2.1. Każda kolekcja podlegająca ocenie musi odpowiadać warunkom zawartym w punktach 2. do 5. rozdz. I. Regulaminu Krajoznawczych Odznak Kolekcjonerskich. Ponadto podczas oceny kolekcji rozpatruje się następujące elementy, traktując je jako kryteria do oceny kolekcji:
- a) koncepcja i sposób opracowania zbioru; zbiór powinien mieć charakter krajoznawczy, krótki opis, tytuł, metryczki objaśniające poszczególne eksponaty, określenie ich ilości oraz dane identyfikujące właściciela (imię i nazwisko, miejscowość),
 - b) atrakcyjność tematu i dobór eksponatów; zbiór powinien nawiązywać swoją treścią do założeń programowych krajoznawstwa, wydarzeń historycznych itp., eksponaty powinny być dobrane zgodnie z przyjętym tematem,
 - c) objętość zbioru i stan eksponatów; kryterium to uzależnione jest od tematu i rodzaju lub grupy zbioru, stan eksponatów powszechnych nie powinien budzić zastrzeżeń, natomiast przedmiotów unikalnych nie należy oceniać negatywnie.
- 2.2. Za każde z trzech kryteriów wymienionych w punkcie 2.1. przyznaje się maksymalnie 5 punktów ; kolekcja może uzyskać maksymalną ilość – 15 punktów . Jurorzy oceniający kolekcję odejmują punkty za dostrzeżone braki w kolekcji.
- 2.3. Odrębnej ocenie podlegają kolekcje autorskie.
- 2.4. Organizatorzy imprezy krajoznawczej mogą wprowadzić klasę honorową kolekcji. Zbiory w tej klasie nie podlegają ocenie.

Rozdział IV

ZASADY PRYZYNAWANIA UPRAWNIEŃ JURORA ZBIORÓW KRAJOZNAWCZYCH

1. Uprawnienia Jurora Zbiorów Krajoznawczych przyznaje Komisja Krajoznawcza Zarządu Głównego PTTK na wniosek:
 - a) Podkomisji Kolekcjonerstwa Krajoznawczego Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK,
 - b) Komisji Krajoznawczej O/PTTK lub Regionalnego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa O/PTTK zaopiniowany przez Podkomisję Kolekcjonerstwa Krajoznawczego Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK.
2. Uprawnienia Jurora Zbiorów Krajoznawczych może otrzymać każdy kolekcjoner mający uprawnienia Instruktora Krajoznawstwa i zdobyty Krajoznawczą Odznakę Kolekcjonerską „Kolekcjoner Krajoznawca” - stopień srebrny.
3. Uprawnienia Jurora Zbiorów Krajoznawczych mogą być nadane z inicjatywy Komisji Krajoznawczej ZG PTTK, z pominięciem postanowień zawartych w punktach 1 i 2 krajoznawcom zasłużonym dla ruchu kolekcjonerstwa krajoznawczego.
4. Ewidencję przyznanych uprawnień Jurora Zbiorów Krajoznawczych prowadzi Podkomisja Kolekcjonerstwa Krajoznawczego.

Rozdział V

PRZEPISY KOŃCOWE

1. Oddziałowe Komisje Krajoznawcze lub Regionalne Kolegia Instruktorów Krajoznawstwa mogą powoływać spośród instruktorów krajoznawstwa co najmniej trzyosobowe zespoły d/s krajoznawczych odznak kolekcjonerskich. Do kompetencji tych zespołów należy:
 - weryfikacja i opiniowanie wniosków o nadawanie wszystkich stopni krajoznawczych odznak kolekcjonerskich,
 - przyznawanie krajoznawczych odznak kolekcjonerskich w stopniu: Chomik, Plakietka Zbiorów Krajoznawczych, Ekslibris Krajoznawcy Bibliofila,
 - prowadzenie ewidencji przyznanych odznak.Przyznawanie krajoznawczych odznak kolekcjonerskich: Kolekcjoner Krajoznawca – stopień srebrny i złoty pozostaje w kompetencji Podkomisji Kolekcjonerstwa Krajoznawczego.

2. Kolekcjoner ubiegający się o nadanie mu odznaki kolekcjonerskiej wypełnia wniosek według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu, który po weryfikacji należy skierować do Oddziałowej Komisji Krajoznawczej, Regionalnego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa lub Podkomisji Kolekcjonerstwa Krajoznawczego Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK. Okres weryfikacji wniosku wynosi do 60 dni od daty jego złożenia.
3. Zasady przyznawania punktów dla prezentowanych kolekcji określone są w Rozdziale III regulaminu.
4. Organizatorzy imprez krajoznawczych i kolekcjonerskich wydają dla wystawców zaświadczenia o prezentacji kolekcji na imprezie lub o ilości uzyskanych punktów.
5. Wzory Krajoznawczych Odznak Kolekcjonerskich PTTK zawiera załącznik nr 2 do regulaminu.
6. Interpretacja postanowień niniejszego regulaminu należy do Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK.
7. Niniejszy Regulamin Krajoznawczych Odznak Kolekcjonerskich został przyjęty przez Komisję Krajoznawczą Zarządu Głównego PTTK na posiedzeniu w dniu 13.04.2013 r.
8. Regulamin został zatwierdzony przez Prezydium Zarządu Głównego PTTK w dniu 11 czerwca 2013 r. uchwałą nr 29/XVII/2013.
9. Postanowienia niniejszego regulaminu wchodzi w życie z dniem 11 czerwca 2013 roku. Tym samym tracą moc postanowienia regulaminu Krajoznawczych Odznak Kolekcjonerskich z dnia 20.08.2008 r. Zdobyte na ich podstawie Krajoznawcze Odznaki Kolekcjonerskie zachowują ważność.

*Załącznik nr 1
do Regulaminu Krajoznawczych Odznak Kolekcjonerskich*

Pieczętka jednostki
wnioskującej

_____ / _____
miejsowość

_____ / _____
data

Podkomisja Kolekcjonerstwa Krajoznawczego
Komisji Krajoznawczej ZG PTTK
ul. Senatorska 11
00-075 Warszawa

W N I O S E K
o nadanie Krajoznawczej Odznaki Kolekcjonerskiej PTTK

Komisja Krajoznawcza* (Regionalne Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa)*

w

wnioskuje o przyznanie Kol.

odznaki.....

.....
za zbior odpowiadający wymogom Regulaminu Krajoznawczych Odznak Kolekcjonerskich PTTK.

Bliższe określenie (charakterystyka) zbioru:

1. Tytuł zbioru

2. Materiał (walory) tworzący zbiór

.....

.....

3. Rodzaj zbioru (podkreślić określenie właściwe): klasa powszechna; klasa autorska

zakwalifikowanie do grupy:

a) zbiór prosty, b) zbiór złożony, c) zbiór otwarty, d) zbiór zamknięty,

e) zbiór regionalny, f) zbiór problemowy, g) zbiór z motywem, h) zbiór okolicznościowy.

.....
4. Objętość zbioru (liczba walorów):

5. Kompletność zbioru (braki):

6. Sposób przechowywania:

7. Wystawy, pokazy itp. na których zbiór był eksponowany:

.....
.....
.....

8. Możliwość wykorzystania zbioru w działalności programowej PTTK

.....
.....

.....
(podpis kolekcjonera)

Zespół weryfikacyjny
Oddziałowej Komisji Krajoznawczej*
(Regionalnego Kolegium
Instruktorów Krajoznawstwa)*

Podkomisja Kolekcjonerstwa Krajoznawczego
Komisji Krajoznawczej ZG PTTK
na posiedzeniu w dniu

nadała odznakę:.....

.....
(imię i nazwisko, podpis)

nr:

.....
(imię i nazwisko, podpis)

.....

.....
(imię i nazwisko, podpis)

.....

* *niepotrzebne skreślić*

KONSERWACJA i PRZECHOWYWANIE ZNACZKÓW METALOWYCH

Referat zawiera w popularnej formie podstawowe wiadomości o konserwacji, zabezpieczeniu i przechowywaniu zbiorów znaczków metalowych w celu zwrócenia uwagi na ten problem szczególnie wśród początkujących zbieraczy.

Konserwacja znaczków

Konserwacja polega na usuwaniu skutków działania upływu czasu – starzenia się, szkodliwych czynników atmosferycznych, nadmiernej wilgoci, wyziewów chemikalii itp. uszkodzeń mechanicznych.

Uszkodzenia mechaniczne

1. Uszkodzenia emalii szlachetnej na znaczkach – uzupełnienie lub wymianę należy powierzyć odpowiednim zakładom grawerskim.
2. Uszkodzenie emalii olejnej lub nitro – można zlecić do zakładu lub wykonywać samemu. Przy wykonywaniu we własnym zakresie należy usunąć starą powłokę i położyć nową pędzelkiem dobranym kolorem uzupełnić braki. Jednak dobranie identycznego koloru jest bardzo trudne, dlatego lepiej jest usunąć stary kolor i nałożyć taki sam lub podobny na całej powierzchni. Powierzchnię pod malowanie należy dokładnie oczyścić, następnie odtłuścić (myjąc rozpuszczalnikiem). Farbę (najlepiej renowacyjną) наносimy małym pędzelkiem cienką warstwą. Całą płaszczyznę należy następnie pokryć lakierem zabezpieczającym.
3. Zmiana kształtu znaczków. W tym wypadku należy mu nadać kształt pierwotny w sposób nie powodujący uszkodzenia płaszczyzny znaczka. Wykonywać to należy młotkiem gumowym, drewnianym itp. Przy znaczkach pokrytych emalią przy zmianie kształtu najczęściej następuje uszkodzenie i wypadnięcie emalii. W tym wypadku po przywróceniu prawidłowego kształtu należy podjąć uzupełnienie emalii jednym z podanych wyżej sposobów.
4. Brak uchwytu do mocowania znaczka (brak szpilki, agrafki lub śrubki z nakrętką). Najprostszym sposobem nie powodującym uszkodzeń znaczka jest przyklejenie klejem „Distal” (do nabycia w składnicy

harcerskiej wraz z przepisem klejenia) jednego z elementów mocujących tzn. szpilki, śrubki itp.

Usuwanie nalotu z metalu, z którego znaczek jest wykonany. Najczęściej zakłady produkujące znaczki zabezpieczają jego powierzchnię ale w większości przypadków na skutek działania warunków atmosferycznych, niewłaściwego obchodzenia się ze znaczkiem powłoka ta ulega uszkodzeniu co w konsekwencji prowadzi do pokrywania się metalu nalotem.

Część osób zbierających znaczki wyznaje zasadę, że znaczek który pokrywa patyna i najczęściej na nim nic nie widać jest wartościowszy. Według mnie znaczek powinien wyglądać tak jak w chwili opuszczenia zakładu produkcyjnego, a warunek ten może być spełniony tylko w wypadku pokrycie znaczka powłoką ochronną.

Trwałą powłokę, której nie należy poprawiać i uzupełniać wykonuje jak dotychczas zakład prowadzony przez P. Musiał w Katowicach i P. Musiała w Jabłonie pod Warszawą (powłoki żywicowe). W pozostałych przypadkach (z własnego doświadczenia) powłoki są niezbyt trwałe albo brak ich zupełnie.

Przy znaczkach których wygląd jest idealny należy tylko wykonać powłokę lakierowaną malując pędzlem lub natryskiem znaczek. Najczęściej jednak znaczki, które do nas docierają są pokryte nalotem i są niezbyt czytelne.

W tym przypadku postępujemy następująco:

- na kawałek filcu lub flaneli nakładamy pasty polerskiej drobno ziarnistej lub pasty do zębów,
- polerujemy znaczek aż do uzyskania powierzchni o jaką nam chodzi,
- wycieramy znaczek z pasty,
- bardzo delikatnie myjemy znaczek rozpuszczalnikiem (aby nie rozpuścić farby na znaczku),
- polerujemy znaczek suchą flanelą aż do uzyskania połysku,
- układamy znaczki na tekturce (z dziurkami) tak aby były w poziomie i lakier nie spływał,
- pokrywamy znaczki lakierem. Lakier najczęściej nitro наносimy pędzelkiem lub natryskiem (najlepiej).

Po wyschnięciu znaczki są gotowe do dalszego eksponowania i przechowywania. Żadna jednak powłoka ochronna nie będzie trwała przy niewłaściwym obchodzeniu się i przechowywaniu znaczków.

Przechowywanie znaczków

Przy należytych przechowywaniu należy uwzględnić cztery podstawowe zasady:

1. znaczek nie może ulegać uszkodzeniu
2. w każdej chwili powinien być łatwy do odszukania
3. całość kolekcji powinna być przejrzysta i łatwa do oglądania, selekcjonowania itp.
4. magazynowanie znaczków powinno mieć powyższe trzy cechy, nie powinny one zajmować zbyt dużo miejsca

Ze sposobów przechowywania możemy wyróżnić następujące cechy:

- a) luzem w pojemnikach – brak wszystkich 4 zasad przechowywania,
- b) luzem w specjalnych szufladach – brak częściowo zasady trzeciej i czwartej, gdyż należy wykonać specjalną szafę a przy dużej kolekcji ma ona znaczne wymiary,
- c) na poręczkach lub bieżnikach (małe, duże) – przy tej metodzie znaczki są narażone na działanie czynników zewnętrznych tzn. kurzu, zmiany wilgotności oraz mechaniczne uszkodzenia, poza tym potrzebne są dość duże powierzchnie ścian do powieszenia,
- d) albumy fotograficzne – typowe albumy posiadają zbyt cienkie, a tym samym wiotkie kartki do mocowania ciężkich znaczków. Przy tej metodzie możemy nie zachować pierwszej zasady,
- e) karty albumowe – wykonane z twardej tektury spięte w większe albumy, np. segregatory z przekładkami.

Poza wymienionymi sposobami przechowywania mogą być inne także właściwe, jeżeli spełniają wyszczególnione zasady.

Opracował: Mieczysław Kołodziejczyk

Wystawy z okazji 150. Rocznicy Powstania Styczniowego

„Powstanie Styczniowe 1863-2013” – tak zatytułowano wystawę zorganizowaną przez PTTK – Oddział we Włodawie i Miejską Bibliotekę Publiczną we Włodawie z okazji 150.-lecia Powstania Styczniowego. Uroczystego otwarcia dokonano 5 marca 2013 r.

Liczne i bardzo interesujące eksponaty związane z Powstaniem Styczniowym jak: obrazy, wydawnictwa, medale i znaczki rajdowe pochodziły z prywatnych zbiorów Prezesa Oddziału – **kol. Mieczysława Tokarskiego**.

7 marca natomiast odbyła się konferencja naukowa „Zwycięska klęska. Rok 1863” zorganizowana przez starostę włodawskiego. Wśród prelegentów konferencji szczególnie wyróżnił się miejscowy regionalista **kol. Mieczysław Tokarski** swoim wystąpieniem „Marcina Borelowskiego-Lelewela I. Kampania wojenna Adamki-Luta”. Była to wspaniała lekcja historii dla licznie zgromadzonej młodzieży szkolnej, która swoje zadowolenie wyraziła gromkimi oklaskami. Bohaterów Powstania Styczniowego **kol. Mieczysław Tokarski** upamiętnił towarzyszącą wystawą: „Słysz, bracie słysz, minionych lat sygnały...”

Wojciech Kowalski

BLACHY PRZEWODNICKIE

Ze zbiorów Ryszarda Zwierzyńskiego z Lubawki

OGÓLNOPOLSKI Indywidualny RAJD PIESZY 1967 - 1987

1.

2. Szlakami chwały
oręża polskiego

3.

4. Oporów

5. Frombork

6. Pięskowa Skala

7. Toruń

8. Kórnik

9. Kraków

10. Bielsko-Biała

11. Książ

12. Baranów

13. Malbork

14. Gdańsk

15. Lublin

16. Lidzbark Warmiński

17. Oblęgork

18. Łagów

19. Niedzica

20. Będzin